

N33-103

December-2014

M. Com., Sem. I

405 : Financial Markets

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) “નાણાકીય વ્યવસ્થા એક યોગ્ય સંકલિત વ્યવસ્થા છે જેના ભાગો એકબીજા સાથે સંપર્ક ધરાવે છે.” સમજાવો. 7
- અથવા**
- “નાણાકીય વ્યવસ્થા અને આર્થિક વૃદ્ધિ વચ્ચે નજીકનો સંબંધ છે.” કેવી રીતે ?
- (b) ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 4
- (1) નાણાકીય બજારોના પ્રકારો આપો.
- (2) નાણાકીય સેવાઓ શું છે ?
- (3) નાણાકીય સંસ્થાઓના કાર્યો જણાવો.
- (c) એક અથવા બે વાક્યોમાં જવાબ આપો : 3
- (1) એવા કોઈપણ એક દેશનું ઉદાહરણ આપો જેની નાણાકીય વ્યવસ્થા અત્યંત રીતે બજાર આધારિત હોય.
- (2) રોકાણ સંસ્થાનું ઉદાહરણ આપો.
- (3) ગૌણ નાણાકીય સાધનનું ઉદાહરણ આપો.
2. (a) “ટ્રેઝરી બિલ્સ સરકાર માટે ટૂંકાગાળાના નાણાં પ્રાપ્તિસ્થાન તરીકે અગત્યનું સાધન છે.” સમજાવો. 7
- અથવા**
- નાણાં બજારના કાર્યો વર્ણવો.
- (b) તફાવત આપો : (ગમે તે બે) 4
- (1) કોમર્શિયલ પેપર્સ અને સર્ટીફિકેટ્સ ઓફ ડિપોઝીટ
- (2) નાણાં બજાર અને મૂડી બજાર
- (3) નાણાં બજાર અને દેવા બજાર
- (c) એક અથવા બે વાક્યોમાં જવાબ આપો : 3
- (1) CRR એટલે શું ?
- (2) CBLO એટલે શું ?
- (3) કોલ મની માર્કેટ એટલે શું ?

3. (a) મૂડી બજાર માટે સેબીની ભૂમિકા વર્ણવો. 7

અથવા

આંતરરાષ્ટ્રીય મૂડી બજારમાંથી કોર્પોરેટ દ્વારા કેવી રીતે નાણા ઉભા કરવામાં આવે છે ?

(b) ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 4

(1) જાહેર ભરણું એટલે શું ?

(2) ભારતમાં શા માટે ખાનગી દેવા બજાર વિકસેલ નથી ?

(3) પ્રથમ જાહેર ભરણા અને વધારાના જાહેર ભરણા વચ્ચેનો તફાવત આપો.

(c) એક અથવા બે વાક્યોમાં જવાબ આપો : 3

(1) પ્રાથમિક ભરણાના પ્રકારો જણાવો.

(2) ભરણા અંગેના મધ્યસ્થીઓ જણાવો.

(3) મુક્ત કિંમત નિર્ધારણ એટલે શું ?

4. (a) જામીનગીરીઓનું લિસ્ટીંગ એટલે શું ? કંપનીએ શેરને નોંધાવવા માટે હાથ ધરવાની પ્રક્રિયા વર્ણવો. 7

અથવા

ગૌણ બજાર એટલે શું ? ગૌણ બજારનાં કાર્યો વર્ણવો.

(b) ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 4

(1) સ્ટોક એક્ષચેન્જ ડિમિચ્યુલાઈઝેશન એટલે શું ?

(2) ઓન લાઈન વેપાર એટલે શું ?

(3) રોલીંગ પતાવટ એટલે શું ?

(c) એક અથવા બે વાક્યોમાં જવાબ આપો : 3

(1) ભારતમાં કેટલા સ્ટોક એક્ષચેન્જ્સ છે ?

(2) સ્ટોક બજાર સૂચક આંકનું ઉદાહરણ આપો.

(3) બજાર મૂડીકરણ એટલે શું ?

- (1) _____ એ અમેરીકાનાં NASDAQ ના મોડેલ પર આધારિત છે.
- (a) ભારતનાં આંતરીક રીતે જોડાયેલા સ્ટોક એક્ષચેન્જસ
(b) નેશનલ સ્ટોક એક્ષચેન્જ
(c) ઓવર ધ કાઉન્ટર એક્ષચેન્જ ઓફ ઈન્ડિયા
(d) ઉપરનાં એકેય નહી
- (2) સ્ટોક બજાર _____ પતાવટ પદ્ધતિ તરફ બદલાયા છે.
- (a) T + 1 (b) T + 2
(c) T + 3 (d) T + 5
- (3) એવી કંપનીઓનું સ્ટોક એક્ષચેન્જસી લિસ્ટીંગ રદ કરી શકે છે જેઓને લિસ્ટીંગ સમજૂતીના ભંગ બદલ _____ મહિનાઓ માટે તેમની કામગીરી સ્થગિત કરવામાં આવેલ હોય.
- (a) 6 (b) 9
(c) 12 (d) 3
- (4) _____ ભરણા દ્વારા નવું ભંડોળ કંપનીને મળતું નથી.
- (a) ઈક્વિટી (b) પ્રેફરન્સ
(c) ડિબેન્ચર્સ (d) બોનસ
- (5) વિજ્ઞાપન પત્ર _____ ભરણા માટે બહાર પાડવામાં આવતું નથી.
- (a) જાહેર (b) હક્કના
(c) ખાનગી (d) બંને (b) અને (c)
- (6) _____ ભરણું એ નોંધાયેલ કંપનીની જામીનગીરીઓનું એવું ભરણું છે જે કંપનીધારા 2013ની કલમ 81 પ્રમાણે પસંદગીના વર્ગ માટે છે.
- (a) હક્ક (b) પસંદગી
(c) જાહેર (d) આમાંથી એકેય નહી
- (7) ₹ _____ કરોડનું ન્યૂનતમ કદનું ભરણું એ મોટા કદનું ભરણું છે.
- (a) 50 (b) 100
(c) 150 (d) 300

- (8) નીચેનામાંથી કઈ જામીનગીરી હાઈબ્રીડ ગણાય છે ?
- (a) ઈકિવટી શેર (b) પ્રેફરન્સ શેર
(c) ડિબેન્ચર્સ (d) બોન્ડ
- (9) Sensex અને Nifty ની રચનાનાં ઘટકો અનુક્રમે _____ અને _____ છે.
- (a) 30, 50 (b) 40, 50
(c) 50, 40 (d) 50, 30
- (10) OTCEI ની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
- (a) 1989 (b) 1990
(c) 1991 (d) આમાંથી એકપણ નહીં
- (11) CDSL નું પૂર્ણ સ્વરૂપ
- (a) Central Depository Service Limited
(b) Central Deposit Service Limited
(c) Central Direct Service Limited
(d) આમાંથી એકેય નહીં
- (12) સેબીના વર્તમાન અધ્યક્ષ કોણ છે ?
- (a) યુ.કે. સિંહા (b) સી.બી. ભાવે
(c) એમ. દામોદરન (d) આમાંથી એકેય નહીં
- (13) નીચેનામાંથી કયું સાધન મૂડી બજારનું નથી ?
- (a) ઈકિવટી શેર (b) ડિબેન્ચર
(c) કોમર્શિયલ પેપર (d) આમાંથી એકેય નહીં
- (14) નીચેનામાંથી કયું લક્ષણ નાણા બજારનું છે ?
- (a) એક વર્ષનો ગાળો (b) ટૂંકા ગાળાનો ઉદ્દેશ
(c) RBI દ્વારા નિયંત્રિત (d) ઉપરનાં બધા

Seat No. : _____

N33-103

December-2014

M. Com., Sem. I

405 : Financial Markets

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) "A financial system is a well-integrated system whose parts interact with each other." Explain. 7

OR

"There is a close relationship between financial system and economic growth."
How ?

- (b) Answer briefly : (Any **two**) 4

(1) State the types of financial markets.

(2) What are financial services ?

(3) State the functions of financial institutions.

- (c) Answer in **one** or **two** lines : 3

(1) Give any example of a country having extremely market based financial system.

(2) Give an example of investment institution.

(3) Give an example of secondary financial instrument.

2. (a) "Treasury Bills are an important short term source of finance for the Government." Explain. 7

OR

Explain the functions of money market.

- (b) Distinguish between : (Any **two**) 4

(1) Commercial paper and certificates of deposit.

(2) Money market and Capital market.

(3) Money market and Debt market.

- (c) Answer in **one** or **two** lines only : 3

(1) What is CRR ?

(2) What is CBLO ?

(3) What is Call Money Market ?

N33-103

5

P.T.O.

3. (a) Describe the role of SEBI in the capital market. 7

OR

How do corporate mobilize resources from international capital market ?

- (b) Answer briefly : (Any **two**) 4

- (1) What is a public issue ?
- (2) Why has the private corporate debt market not developed in India ?
- (3) State the difference between IPO and FPO.

- (c) Answer in **one** or **two** lines : 3

- (1) State the types of primary issue.
- (2) State the intermediaries to an issue.
- (3) What is a free pricing ?

4. (a) What is listing of securities ? State the process to be undertaken by a company to list its share. 7

OR

What is a secondary market ? State the functions of secondary market.

- (b) Answer briefly : (Any **two**) 4

- (1) What demutualization of stock exchanges ?
- (2) What is on-line trading ?
- (3) What is rolling settlement ?

- (c) Answer in **one** or **two** lines : 3

- (1) How many stock exchanges are there in India ?
- (2) Give an example of stock market index.
- (3) What is market capitalization ?

5. Choose the correct option :

14

- (1) The _____ is based on the model of NASDAQ of the United States.
- (a) Inter-connected stock exchanges of India
(b) National Stock Exchange
(c) Over the counter Exchange of India
(d) None of the above
- (2) Stock market moved to the _____ settlement system.
- (a) T + 1 (b) T + 2
(c) T + 3 (d) T + 5
- (3) The stock exchange may delist companies which have been suspended for a minimum period _____ months for non-compliance with the listing agreement.
- (a) 6 (b) 9
(c) 12 (d) 3
- (4) _____ issue does not bring in any fresh capital, to the firm.
- (a) Equity (b) Preference
(c) Debenture (d) Bonus
- (5) Prospectus is not issued in _____.
- (a) public issue (b) right issue
(c) private issue (d) both (b) and (c)
- (6) A _____ issue is an issue of securities by listed companies to a selected group of persons under section 81 of the Companies Act 2013.
- (a) Right (b) Preferential
(c) Public (d) None of these
- (7) An issue of a minimum size of ₹ _____ crore is a mega issue.
- (a) 50 (b) 100
(c) 150 (d) 300

- (8) Which of the following is considered as hybrid security ?
- (a) Equity Share   (b) Preference Share
(c) Debenture   (d) Bond
- (9) Formation components of Sensex and Nifty are _____ and _____ respectively.
- (a) 30, 50   (b) 40, 50
(c) 50, 40   (d) 50, 30
- (10) When OTCEI was established ?
- (a) 1989   (b) 1990
(c) 1991   (d) None of these
- (11) Full form of CDSL
- (a) Central Depository Service Limited
(b) Central Deposit Service Limited
(c) Central Direct Service Limited
(d) None of these
- (12) Who is present chairman of SEBI ?
- (a) U.K. Sinha   (b) C.B. Bhav
(c) M. Damodaran   (d) None of these
- (13) Which of the following is not instrument of capital market ?
- (a) Equity share   (b) Debenture
(c) Commercial paper   (d) None of these
- (14) Which of the following is characteristic of money market ?
- (a) Duration of one year   (b) Short-term purpose
(c) Controlled by the RBI   (d) All of the above
-